

Acte d'inauguració del curs acadèmic 2018-2019

Discurs col·laboratiu de la Universitat de Girona

Una d'entre les més d'un centenar d'aportacions que han intervingut en la redacció del parlament que ara us lleigeix diu: “La UdG ha estat el resultat de l'esforç de tots plegats, de la suma de complicitats de persones anònimes. La UdG ha de ser també futur i reunir l'energia col·lectiva a l'entorn d'una idea transformadora”.

Aquesta és la idea central que dona forma al discurs de la comunitat universitària, un text col·laboratiu que hem mirat de concentrar en pocs minuts.

“Els diferents col·lectius s'han de sentir part intrínseca d'una comunitat”, diu una companya, que afegeix: “Hem d'afrontar un procés de transformació estratègic amb garanties i, en aquest camí, falta la implicació de tothom”.

Sota aquest paraigua, les intervencions dels tres col·lectius – Professorat, PAS i estudiants – són diverses i plurals, amb apreciacions subjectives de la vida universitària i amb propostes de futur per aconseguir una Universitat millor, arrelada al territori i amb projecció internacional. Però totes girant a l'entorn d'un eix compartit: “La Universitat, la fan les persones”.

Persones que veuen la UdG com una “segona casa” o “una segona família”, un “gran espai de trobada” on “conviure, conèixer, aprendre, estar en contacte amb gent de perfils molt diferents”. Persones que rememoren els primers anys de la institució o que fa ben poc que hi han entrat. “Gent compromesa, amb valors”, com esmenta una altra comunicant.

Si edificuéssim un núvol de paraules a partir de totes les idees expressades, les que tindrien més gruix serien: compromís, proximitat, docència i recerca de qualitat, transferència a la societat, obertura al món, innovació, implicació, universitat pública... I transformació. Conceptes que es valoren com a positius o desitjos que es plantegen com a objectius per als propers anys. La UdG és vista per la comunitat universitària com “una Universitat consolidada, amb la mateixa (o superior) qualitat

que qualsevol altra universitat del nostre entorn. És una universitat amb un potencial de creixement qualitatiu molt important, com a resultat d'algunes de les seves característiques: diversitat disciplinària, integració en la ciutat i el territori, categoria i implicació del personal i dels estudiants. Hem de recolzar-nos en aquestes fortaleses per superar les dificultats d'un entorn no sempre favorable”.

Al mateix temps, però, en un discurs com aquest es produeixen inevitablement contradiccions, perquè la visió que hom té de la Universitat és diversa, en funció de l'òptica que fem servir. Es pot dir que hi veiem *constatacions, desigs, expectatives i mancances*, i que, a vegades, tots aquests conceptes conflueixen en una mateixa reflexió.

Entre les *constatacions* cal dir que la UdG és vista “com una universitat diferent a la resta. Una Universitat propera, càlida cap a l'estudiant, no només per part dels docents, sinó per part de secretaria acadèmica, consergeria, del personal de la cafeteria... A la UdG ets una persona, amb nom i cognoms, no ets un número”. Ho diu un estudiant. “Un espai de formació adequat i àgil per assolir les competències requerides”, ben relacionat amb l'entorn i amb una creixent implantació internacional. La Universitat del “somriure i la revolta”, del “rostre amable i amb eficiència”.

A prop de la constatació, però acostant-se al *desig*, moltes de les opinions que s'han recollit expressen conceptes de futur que són a l'abast. “M'agrada pensar que la UdG d'aquí a 10 anys pot arribar a ser una de les millors universitats europees, sense que això vulgui dir desprendre's d'allò que és el nostre ADN: la proximitat, l'arrelament al territori i els valors universals de la solidaritat, la justícia i la llibertat”, comenta un professor. I un altre hi afegeix: “M'agradaria que la UdG (i totes les universitats) fossin un actor clau en la generació de consciència crítica i d'una societat molt més humanitzada, lluny de ser un mer transmissor de continguts tècnics. M'agradaria tenir una universitat no centrada en la professionalització sinó en el pensament i la veritable generació del coneixement, una veu crítica de la societat”. Perquè la Universitat, “la fan les persones, per això es necessita una bona política de personal, amb la voluntat de generar estudiants lliures i crítics, ciutadans compromesos”.

Compromís.

Aquest és un corrent generalitzat en l'expressió dels desitjos de molts professors i professores, del personal d'administració i serveis i dels i les estudiants. “Espero”, diu un professor, “que pugi la transferència a la societat, fent passos més fermes per liderar canvi i progrés social, formació amb R+D i empenedoria en cooperació amb l'estranger i amb la implicació dels ens locals”. Internacionalització és igual a excel·lència científica, però també es reclama l'establiment de “competències transversals per al compromís social”, amb una “perspectiva feminista i d'igualtat de gènere”.

La UdG té molts *reptes de futur*. Se n'esmenten uns quants: “Consolidar la relació amb l'entorn socioeconòmic i cultural, a través dels Campus sectorials (i també d'altres eines de interacció com el Parc Científic i tecnològic o les Càtedres); estar amatent a les necessitats de l'entorn, i de les empreses i institucions en particular, per mirar de donar respostes des del coneixement científic, tecnològic, i humanista”.

Un altre membre de la comunitat escriu que “m'agrada pensar que la UdG d'aquí a 10 anys pot arribar a ser una de les millors universitats europees, sense que això vulgui dir desprendre's d'allò que és el nostre ADN: la proximitat, l'arrelament al territori i els valors universals de la solidaritat, la justícia i la llibertat”.

Constatacions, desitjos i expectatives que s'han de dibuixar amb certesa i s'han de consolidar. Per exemple: “M'agradaria que la UdG fos una universitat amb personalitat pròpia: prou semblant a les altres per a les exigències de qualitat, però amb una especificitat. Potser aquesta especificitat podria ser una formació integral per a tots els estudiants: sentit crític, valors ciutadans i socials (inclusió, gènere...), sostenibilitat...”.

Perquè hi ha veus que consideren que “la UdG avui no és un referent social en relació al debat obert dels temes cabdals en el món global i canviant que vivim (canvi climàtic, democràcia, desigualtats socials, sostenibilitat, política, representació, ètica, intel·ligència artificial, etc.). Pertanyem a una universitat de gran diversitat d'àmbits del coneixement i això ens proporciona l'oportunitat de ser un fòrum de reflexió i debat. Apleguem els millors experts. Crec que la UdG te el deure d'oferir això als futurs ciutadans.”

I les *mancances*, establertes també amb sinceritat i voluntat de superació en aquest debat obert i transparent.

Queixes sobre els horaris que permetin als estudiants una vida més enllà de les aules; o una idea sobre la metodologia docent: “La que fa servir la generalitat de la comunitat universitària no és engrescadora. Any rere any es repeteix la consigna de forma implícita que només el saber porta al coneixement i al saber fer”. N’hi ha que perceben “poca varietat en perfils internacionals per crear un pol atractiu per a estudiants de fora”, o que reclamen “més graus en anglès, un assumpte clau per a la internacionalització”. O, concretant en l’àmbit de la salut, parlen d’un campus que “integri docència, recerca i assistència”. I n’hi ha que consideren que cal “comprometre’s més amb el medi ambient”, que la Universitat funcioni com un laboratori on experimentar accions sostenibles a implementar en el conjunt de la societat, com ara “eliminar les ampolles de plàstic, auditar energèticament els edificis i fer un pla de correcció, generar energia pròpia o fomentar productes Km zero en els restaurants concessionats”.

O com millorar el transport públic. O com “deconstruir i potser reconstruir. Deconstruir sàviament per corregir. Donem exemple: a Montilivi, desmuntem barracons i convertim l’ample carrer entre Politècnica i Ciències en zona arbrada, reconstruint els camps i els boscos que hi havia fa anys”.

I també s’han rebut crítiques de profunditat, “contra els processos endogàmics que dificulten la recerca”, o fent referència a la necessitat de valorar amb més rigor el personal d’administració i serveis, amb l’afany de procurar per “una UdG més justa” sense “tantes diferències socials”. I afegeix un membre del PAS: “M’agradaria que la UdG ofereixi al PAS les oportunitats de promoció i carrera professional que faciliti a la UdG aconseguir una organització administrativa i de gestió potent tot aprofitant les capacitats, aptituds, coneixements i experiència del seu personal”.

Es reclama també una UdG més oberta a la realitat, més humanitzada en el dia a dia, més pendent dels uns i dels altres, dels companys i les companyes, amb més sentiment de pertinença, perquè “és feta a partir de moltes persones” que, cadascuna d’elles, té

una aportació capital. En aquest sentit, cal fer esment de l'aportació d'una tècnica administrativa que fa seves les paraules de Joan Maragall al poema "Elogi de viure":

*Com si de cada detall que penses,
de cada paraula que dius,
de cada peça que poses
de cada cop de martell que dones,
en depengués la salvació de la humanitat.
Perquè en depèn, creu-me.*

És un bon corol·lari final d'aquesta experiència col·lectiva. Un resum explícit. La UdG "ha de ser innovadora i competitiva a partir de la cooperació, de la intel·ligència de reconèixer, valorar i difondre el paper dels altres, en una Universitat on hem vist sovint que el personal han corregit la manca de recursos amb esforç, dedicació i imaginació per tal de no quedar enrere davant dels reptes". En un territori que es cregui – i per això calen decidits impulsos polítics – la denominació de "ciutat universitària, on gaudir de la vida universitària en un entorn actiu". Una Universitat "plural, oberta, acollidora i saludable".

Una membre del PAS advoca per una Universitat on sentir-se "acollit i abraçat: arbres, ponts de fusta, gespes verdes i ombres", i una becària de Ciències cita el premi Nobel de Química Ben Feringa i aposta per una "universitat com un camp on jugar", un lloc amè on practicar el coneixement i el lleure, la civilització, lluny de l'engany i a favor de la transparència.

"Avui és un bon dia – conclou un altre company – per plantejar-nos què esperem de la UdG. També per preguntar-nos que espera la UdG de tots nosaltres".

Girona, 27 de setembre de 2018

Lectura del discurs col·laboratiu a càrrec del coordinador del Consell d'Estudiants, Isaac Coronas.